

Advies nr 45/2016 van 31 augustus 2016

Betreft: Advies betreffende het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, wat betreft de werking van het Controleorgaan op de politionele informatie (CO-A-2016-056)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers ontvangen op 13/07/2016;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Brengt op 31 augustus 2016 het volgend advies uit:

VOORAFGAANDE OPMERKING

De Commissie vestigt er de aandacht op dat er recent nieuwe Europese regelgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens werd uitgevaardigd: de algemene Verordening betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en de Richtlijn voor Politie en Justitie. Deze teksten verschenen in het Europese Publicatieblad van 4 mei 2016^[1].

De verordening, meestal GDPR (general data protection regulation) genaamd, is van kracht geworden twintig dagen na publicatie, nl. op 24 mei 2016 en wordt, twee jaar later, automatisch van toepassing: 25 mei 2018. De Richtlijn voor politie en justitie moet via nationale wetgeving omgezet worden tegen uiterlijk 6 mei 2018.

Voor de Verordening betekent dit dat vanaf 24 mei 2016, en gedurende de termijn van twee jaar voor de tenuitvoerlegging, op de lidstaten enerzijds een positieve verplichting rust om alle nodige uitvoeringsbepalingen te nemen en anderzijds ook een negatieve verplichting, de zogenaamde “onthoudingsplicht”. Laatstgenoemde plicht houdt in dat er geen nationale wetgeving mag worden uitgevaardigd die het door de Verordening beoogde resultaat ernstig in gevaar zou brengen. Ook voor de Richtlijn gelden gelijkaardige principes.

Het verdient dan ook aanbeveling om desgevallend nu reeds op deze teksten te anticiperen. En het is in de eerste plaats aan de adviesaanvrager(s) om hier rekening mee te houden in zijn (hun) voorstellen of ontwerpen. De Commissie heeft in onderhavig advies, in de mate van het mogelijke en onder voorbehoud van mogelijke bijkomende toekomstige standpunten, alvast gewaakt over de hoger geschetste negatieve verplichting.

A. ANTECEDENTEN

1. Op 28 maart 2014 werd de wet van 18 maart 2014 *betreffende het politionele informatiebeheer en tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van*

^[1] Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

Richtlijn (EU) van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=OJ:L:2016:119:TOC>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2016%3A119%3ATOC>

persoonsgegevens en het Wetboek van strafvordering, in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Kort na deze publicatie vond er een overleg plaats tussen de toenmalige Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Voorzitter van de Commissie. De Voorzitter van de Commissie heeft er toen op gewezen dat er in de nieuwe wet tal van onvolkomenheden waren geslopen en dit werd ook erkend door de Voorzitter van de Kamer. Er werd toen aangegeven dat er vanuit de diensten van de Kamer aan een voorstel zou gewerkt worden om deze lacunes en incoherenties weg te werken.

2. De Commissie werd op 16 april 2015 door de Voorzitter van de Kamer gevat met een vraag om advies omtrent een *“Werkdocument van de commissiedienst van de Kamer van Volksvertegenwoordigers betreffende de wijziging van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, wat het Controleorgaan op politionele informatie betreft”*. Aangezien het slechts om een werkdocument ging, heeft de Commissie er toen voor geopteerd om hieromtrent een informeel advies per brief te verlenen en dit schrijven werd op 18 mei 2015 naar de Voorzitter van de Kamer gestuurd.

3. Op 3 juli 2015 werd de Voorzitter van de Commissie uitgenodigd op een informele vergadering van de Commissie Binnenlandse Zaken van de Kamer, waar hij bovenstaande brief van 18 mei 2015 heeft toegelicht en waar hij antwoordde op vragen van parlementsleden die aanwezig of vertegenwoordigd waren. Gedurende deze vergadering bleek dat de Kamer onderhavig project in twee fases wenste te behandelen: enerzijds de aspecten die dringend dienden geregeld te worden (voor het zomerreces 2015) om een snelle en vlotte opstart van het Controleorgaan van het politioneel informatiebeheer (hierna “het COC”) mogelijk te maken en anderzijds de aspecten die het voorwerp kunnen uitmaken van een grondige discussie omtrent het COC¹.

4. De Commissie stelde begin juli 2015 vast dat met het informeel advies dat zij per brief van 18 mei 2015 verleende echter slechts in beperkte mate rekening was gehouden in het wetsvoorstel *tot wijziging van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, wat het Controleorgaan op de politionele informatie betreft*². Gelet op het feit dat het wetsvoorstel geen antwoord bood op een aantal lacunes – die het degelijk besturen en laten functioneren van het Controleorgaan dreigden te hypothekeren – opteerde zij er voor om ter zake ook een formeel advies uit te brengen (advies nr. 30/2015 van 22 juli

¹ Deze werkwijze werd bevestigd in het verslag van de bespreking van het desbetreffende wetsvoorstel in het parlement op 13 juli 2015 (Doc. 54 1240/004):

“De heer Brecht Vermeulen (N-VA) wijst erop dat dit wetsvoorstel er niet op is gericht alle problemen op te lossen waarop de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer heeft gewezen in het officieuze advies aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers over het werkdocument dat heeft geleid tot de opstelling van de ter bespreking voorliggende tekst. Met de erin voorgestelde wijzigingen en toevoegingen zal men niettemin het Controleorgaan op de politionele informatie op korte termijn operationeel kunnen maken.

De spreker verbindt zich ertoe om voor de hier niet geregelde eventuele problemen, alsook voor die welke bij de toekomstige werking van het Controleorgaan naar voren zullen komen, in het najaar spoedig een nieuw parlementair initiatief te nemen.”

² Doc. 54 1240/001 en 1240/002 en 1240/003.

2015). Samengevat stelde de Commissie in dit advies dat in de destijds voorgestelde wetswijziging weliswaar een beperkt aantal problemen werden weggewerkt, maar dat er tegelijk nog heel veel hiaten open bleven: *“Zij is (...) van oordeel dat hiermee slechts een deel van de noodzakelijke regels worden vastgelegd en zij verzoekt dan ook om, zoals in het vooruitzicht is gesteld, zo spoedig mogelijk bijkomende wijzigingen en aanvullingen door te voeren.”*³

5. Op 13 juli 2016 ontving de Commissie de adviesaanvraag omtrent het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, wat betreft de werking van het Controleorgaan op de politionele informatie (hierna “het wetsvoorstel”).

B. TEN GRONDE

a. Algemeen standpunt van de Commissie betreffende het COC

6. De Commissie stelt vast dat het wetsvoorstel rekening houdt met meerdere – maar niet met alle – opmerkingen uit haar advies nr. 30/2015. Tegelijk vestigt zij er de aandacht op dat de GDPR en de Richtlijn een heel belangrijke impact zullen hebben op het COC. De Commissie stelt in dit verband vast dat het wetsvoorstel geen rekening houdt met dit nieuw toekomstig wetgevend landschap. Ook moet de Commissie constateren dat zij bepaalde standpunten dient bij te stellen die ze zelf innam in advies nr. 30/2015, gelet op de implicaties van deze nieuwe Europese regels.
7. Specifiek voor het COC dient vooral rekening gehouden te worden met de Richtlijn en de Commissie schetst hierna – onder voorbehoud van mogelijke bijkomende toekomstige standpunten – het resultaat van haar eerste analyse betreffende de impact van deze Richtlijn op het COC. Deze analyse staat op zich los van het wetsvoorstel waaromtrent advies wordt gevraagd. Het is immers duidelijk dat het wetsvoorstel niet de ambitie heeft vooruit te lopen op de toekomstige noodzakelijke omzetting van de richtlijn en meer bepaald de rol van het COC (en de Commissie) bij die omzetting.
8. De Commissie is er in het verleden – en met name sinds de transitie van het COC naar het parlement – van uit gegaan dat het COC onder meer ook gelijkaardige adviserende en toezichtstaken zou vervullen als zichzelf, maar dan specifiek betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de politie en dit naast haar algemene controleopdracht op de hele informatiehuishouding bij de geïntegreerde politie. Dit blijkt onder andere uit het advies dat

³ Cf. Beschikkend gedeelte van advies nr. 30/2015.

zij in 2013 verleende op het voorontwerp van wet dat aan de basis lag van de transitie van het COC naar het parlement⁴. Het feit dat het COC in het oorspronkelijke voorontwerp van 2013 zou ingebed worden bij de Commissie en het feit dat de taken, de bevoegdheden en het statuut van het COC ook in de WVP zouden worden ondergebracht, gaf ook aan dat het de bedoeling was om het COC – dat op dat moment nog een puur intern controleorgaan van de uitvoerende macht was – in de richting van onder meer een volwaardige “Data Protection Authority” (hierna “DPA”) te laten evolueren en dit specifiek voor de gegevensverwerkingen in de politie-sector. Anderzijds was de idee om het COC bij de Commissie onder te brengen ook duidelijk een louter budgettaire maatregel, vermits het COC op die manier logistiek ondersteund kon worden door het secretariaat van de Commissie.

9. Het COC werd uiteindelijk als een apart orgaan bij het parlement ingebed⁵ en dit via een grondige wijziging van de WVP. Zoals het wettelijk kader betreffende het COC vandaag is uitgebouwd – en reeds rekening houdend met het wetsvoorstel en de Richtlijn politie/justitie – heeft het COC een hybried statuut:

- a. Enerzijds lijkt het op een DPA specifiek voor de politie-sector:
 - i. Het krijgt taken toebedeeld die klassiek aan een DPA worden opgelegd (bv: controlebevoegdheden, adviesbevoegdheden, enz.);
 - ii. Het is ingebed bij het parlement om als onafhankelijk orgaan te kunnen opereren;
 - iii. Haar taken, bevoegdheden en statuut worden in de WVP geregeld;
 - iv. Er zetelt een lid van de Commissie in.

- b. Anderzijds oefent het COC niet alle bevoegdheden uit die krachtens de Richtlijn aan een DPA worden opgelegd (cf. infra randnummer 12, punt a, i) en is het COC ook en in de eerste plaats een extern controleorgaan op de politionele informatie voor de hele geïntegreerde politie, waarbij de focus primordiaal ligt op de wettelijkheid, effectiviteit en de efficiëntie van de informatiehuishouding. Het COC is vandaag in de eerste plaats eerder “het Comité P van de politionele informatiehuishouding” dan een DPA; m.a.w. haar primordiale opdracht ligt in de werking en organisatie van de politionele informatiehuishouding en is bedoeld als tool voor de overheden (zoals de wetgevende macht en de rechterlijke overheden) om die controleopdracht uit te

⁴ Advies nr. 47/2013

⁵ In de Memorie van toelichting wordt de inbedding bij het Parlement vrij vaag gemotiveerd: “*In uitvoering van het huidige artikel 44/7 WPA bestaat er al een controleorgaan op de politionele informatie. Dit orgaan werd behouden, maar het is, met het oog op het versterken van zijn autonomie, meer opportuun gebleken om het onder de wetgevende en niet langer onder de uitvoerende macht te plaatsen. Bovendien gaat het om een waarborg van transparantie en van democratische werking. Het controleorgaan speelt inderdaad een essentiële rol in het algemeen evenwicht van het regime van het politioneel informatiebeheer.*”

oefenen. Zo kan verwezen worden naar haar opdracht om een bestand van bijzondere gegevensbanken uit te bouwen, dat consulteerbaar is voor de overheden en politiediensten. Het actuele en mogelijks ook toekomstige COC heeft m.a.w., ondanks haar enigszins misleidende opname in de WVP, een veel ruimere rol dan louter die van DPA, dat actueel slechts een bijkomend aspect is. In haar onderzoeken tot nog toe lijkt het COC de hoofdklemtoon inderdaad te leggen op de wettelijkheid, efficiëntie, effectiviteit en organisatie van de politie-informatiehuishouding. Gegevensbescherming komt daar uiteraard ook steeds bij kijken in haar onderzoeken maar is zeker niet het centrale aspect.

10. Intussen is het nieuwe COC sinds oktober 2015 operationeel en uit de praktijk blijkt dat het COC tot op heden ook niet de ambitie heeft om zich als een volwaardige DPA te profileren, maar dat het, zoals hoger geschetst, als een toezichtsorgaan *sui generis* functioneert waarbij de klemtoon niet ligt op gegevensbescherming en dat het ook van het principe vertrekt dat de Commissie nog steeds als DPA de algemene toezichtsbevoegdheid behoudt voor wat betreft gegevensverwerkingen in de politionele sector. Er bestaat dan ook een zekere overlap tussen enerzijds de algemene bevoegdheden van de Commissie en anderzijds de specifieke bevoegdheden van het COC.
11. **Volgens de Commissie zal er omtrent het COC in de toekomst dus – rekening houdend met de nieuwe Europese regels en met de ervaring uit de praktijk – een duidelijk keuze moeten gemaakt worden wat haar rol betreft inzake gegevensbescherming: ofwel wordt het ook een volwaardige DPA voor alle politionele gegevensverwerkingen, bijkomend aan haar actueel takenpakket van externe toezichthouder op de politionele informatie met focus op werking, organisatie, efficiëntie en effectiviteit (optie waar zeker iets voor te zeggen valt, nu de expertise inzake politionele informatiehuishouding zich bij het COC bevindt en daar actueel verder wordt uitgebouwd)⁶, ofwel wordt het aspect gegevensbescherming verder behandeld door de Commissie of (in de toekomst) een andere DPA.** De Commissie begrijpt evenwel dat deze discussies en de naar de toekomst toe te nemen opties niet het voorwerp van dit wetsvoorstel vormt. Het zou niet wenselijk noch realistisch zijn dergelijke fundamentele hervormingen snel in een reparatiewet te willen regelen.
12. Zonder volledig te willen zijn – dit punt vereist immers een veel grondigere analyse - geeft de Commissie alvast mee welke implicaties *prima facie* aan beide opties verbonden zijn:

⁶ En dit naast de Commissie (die bevoegd zou blijven voor alle verwerkingen die onder de GDPR vallen, alsook voor niet-politionele gegevensverwerkingen die onder het toepassingsgebied van de Richtlijn vallen).

a. In de hypothese dat het COC ook de rol van een volwaardige DPA zou opnemen, dient rekening te worden gehouden met de volgende elementen:

- i. In die hypothese zou het COC alle taken/bevoegdheden van een DPA moeten kunnen uitoefenen. De Commissie stelt vast dat de in het wetsvoorstel voorziene uitbreiding van de taken en bevoegdheden van het Controleorgaan gelijkenissen vertonen met deze van een DPA in de Richtlijn, maar dat dit nog niet voldoende is om te beantwoorden aan de minimale taken en bevoegdheden⁷ zoals opgesomd in Hoofdstuk VI van die Richtlijn. Aldus de Richtlijn⁸ dient een DPA immers onder meer ook in te staan voor
1. het faciliteren van klachten(behandeling);
 2. advies verlenen, niet alleen bij wettelijke initiatieven, maar ook aan het brede publiek;
 3. gelasten van corrigerende maatregelen (waarschuwing, verbetering, wissen of verwerkingsbeperking gelasten, tijdelijke en definitieve begrenzing van de verwerking of verwerkingsverbod opleggen);
 4. de behandeling van de verzoeken tot onrechtstreekse toegang (de huidige artikel 13 WVP-dossiers).

Het COC vervult vandaag verschillende van die taken niet.

- ii. Op federaal niveau zouden in deze hypothese verschillende instanties bevoegd worden voor dataprotectie: het COC (de politionele verwerkingen), de Commissie (de verwerkingen die onder de GDPR vallen en de niet-politionele verwerkingen die onder de Richtlijn vallen⁹) en daarnaast dient ook een specifiek controleorgaan voor het gerecht opgericht te worden.¹⁰ Het

⁷ In de artikelen 45 e.v. van de Richtlijn wordt telkens herhaald dat elke DPA over al deze competenties moet beschikken.

⁸ Artikel 46 Richtlijn.

⁹ Ieder orgaan of entiteit die belast is met het verwerken van persoonsgegevens in het kader van het voorkomen, onderzoeken, opsporen, vervolgen van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, valt immers onder het toepassingsgebied van de Richtlijn. Naast de politie en het parket denken we aan de Cel voor Financiële informatie, de Dienst Vreemdelingenzaken, de onderzoeks- en opsporingsdiensten van de Algemene Administratie der douane en accijnzen, de Bijzondere Belastinginspectie en de bestuurlijke inspectiediensten (zie artikelen 1 en 2 van de Richtlijn) of meer algemeen, alle bijzondere federale en regionalen en zelfs gemeentelijke inspectiediensten of diensten met een verbaliseringsbevoegdheid.

¹⁰ Zie respectievelijk artikel 55 lid 3 en overweging 20 van de GDPR. Artikel 55 lid 3 bepaalt dat de toezichthoudende autoriteiten niet bevoegd zijn om toe te zien op verwerkingen door gerechten bij de uitoefening van hun rechterlijke taken. Volgens overweging 20 moet het toezicht op de verwerkingen kunnen worden toevertrouwd aan specifieke instanties binnen de rechterlijke organisaties. Dit om de onafhankelijkheid van de rechterlijke organisatie te waarborgen.

uittekenen van een sluitende bevoegdheidsverdeling zou dus cruciaal worden, maar zeker geen evidentie¹¹.

- iii. Indien het COC als DPA zou beschouwd worden, zal het over een eigen secretariaat (boekhouding, personeelsbeheer, ...) moeten beschikken¹². Het huidige systeem, waarin het secretariaat van de Commissie het COC logistiek ondersteunt (zie randnummers 11 en 12 van advies nr. 30/2015), zou dus onhoudbaar worden.

b. In de hypothese dat het COC niet de opdracht van DPA zou bekomen dient rekening te worden gehouden met de volgende elementen:

- i. Indien de bestaande toezichtsbevoegdheden van het COC ongewijzigd blijven, dreigt in belangrijke mate dubbel werk te worden verricht, gelet op de overlappende taken van de COC en van de Commissie. De Commissie zou in die hypothese immers de volheid van bevoegdheid inzake dataprotectie behouden (zowel voor de GDPR als voor de Richtlijn) en zou dus het onafhankelijk orgaan blijven dat bevoegd is om zich uit te spreken over iedere verwerking van persoonsgegevens in het kader van het politieel informatiebeheer.

Te illustratie: het feit dat het wetsvoorstel in haar artikel 5 voorziet in een adviesbevoegdheid in hoofde van het COC (ook inzake gegevensbescherming), zou in onderhavige hypothese niet betekenen dat de Commissie zich niet meer zou moeten uitspreken over exact dezelfde wetsvoorstellen –en ontwerpen. De GDPR en de Richtlijn voorzien immers in de verplichting om voorstellen van nieuwe regelgeving die over gegevensverwerkingen handelen, steeds ter advies van de DPA voor te

¹¹ Ter illustratie kan gewezen worden op een casus die het voorwerp uitmaakte van de beraadslaging van de Vlaamse Toezichtcommissie nr. 28/2015 van 29 juni 2015. Het ging om de uitwisseling van nummerplaatgegevens tussen VLABEL en de politiezone Turnhout, in het kader van de inning van verkeersbelasting. VLABEL stuurde een lijst met nummerplaten van voertuigen waarvan de eigenaars gevraagd hadden om ze te schrappen, naar de politiezone Turnhout die via ANPR-controles nakeek of deze voertuigen ook effectief niet meer op de openbare weg reden. Wanneer een dergelijk voertuig toch werd geregistreerd door de ANPR-camera van de politie, werd deze informatie aan VLABEL bezorgd (datum, uur en plaats en het bewijs van het rijden (foto)). Vervolgens werden de betrokkenen door VLABEL aangeschreven en desgevallend gepenaliseerd.

Bij de eerste gegevensstroom vanuit VLABEL kan geargumenteed worden dat de GDPR zou van toepassing zijn. Wat betreft de gegevensstroom vanuit de politiezone Turnhout (waarbij de gegevens zijn verrijkt) zouden zowel de GDPR als de Richtlijn van toepassing kunnen zijn. De Richtlijn zou immers van toepassing kunnen zijn omdat er sprake is van verbaliseren en sanctioneren (vraag is wel of deze vorm van sanctioneren onder het begrip "strafbare feiten" in de zin van de Richtlijn valt).

¹² Art. 42 Richtlijn en het Arrest HvJ 9 maart 2010, C-518/07 (Commissie /Duitsland). In voornoemd arrest is geoordeeld dat het begrip onafhankelijkheid in de zin van Handvest van de grondrechten van de Europese Unie in die zin moet gelezen worden dat het toezichtorgaan over *eigen en zelfgekozen* personeel beschikt. Thans bepaalt artikel 36 *ter*, § 2 WVP net het omgekeerde. Volgens deze bepaling deelt het Controleorgaan het secretariaat met de Commissie. Indien het COC als onafhankelijk orgaan van de Commissie moet beschouwd worden, zal het COC bijgevolg over een eigen secretariaat (boekhouding, personeelsbeheer, ...) moeten beschikken.

leggen. Van deze adviesverplichting bij de DPA kan niet afgeweken worden omdat er al een andere toezichthouder (in casu het COC), die niet het statuut heeft van een DPA, een advies zou hebben verleend waarin de aspecten privacy en beveiliging al aandacht kregen. De vraag rijst of dit soort van overlappend/dubbel werk te verantwoorden valt.

- ii. Het COC zou in deze hypothese de artikel 13-dossiers (d.w.z. de vragen tot inzage en rectificatie van de betrokkene) niet mogen behandelen, want dergelijke behandeling wordt in de Richtlijn expliciet aan de DPA toebedeeld. Vandaag is dit ook niet het geval, maar de Commissie had daar in het verleden wel voor gepleit¹³, omdat deze rol naadloos aansluit bij de huidige taken/bevoegdheden van het COC; alleen: als het COC geen echte DPA is mag het COC deze rol niet vervullen, gelet op de artikelen 17 en 46 van de Richtlijn.
- iii. Het COC zou in deze hypothese ook niet kunnen deelnemen aan de werkzaamheden van de Europese Toezichtsgroep rond bv. SIS II. Vandaag is dit ook niet het geval, maar de Commissie had daar in het verleden wel voor gepleit¹⁴ omdat deze rol naadloos aansluit bij de huidige taken/bevoegdheden van het COC, alleen: als het COC geen echte DPA is mag het COC deze rol niet vervullen¹⁵. Actueel zal het COC deze rol, na overleg met de Commissie, wel op zich nemen. Maar, zoals gezegd, vanaf mei 2018 zal hier meer duidelijkheid rond de juiste taakafbakening moeten komen.
- iv. Het secretariaat van de Commissie zou in deze hypothese het COC niet meer logistiek mogen ondersteunen, in het licht van de onafhankelijkheidsvereisten van de GDPR. Het lijkt immers vreemd dat het secretariaat van een DPA als een soort van 'onderaannemer' voor een niet-DPA zou werken.

¹³ Randnummers 15 e.v. Advies nr. 30/2015.

¹⁴ Randnummer 17 Advies nr. 30/2015.

¹⁵ Zie artikel 44, punt 1, van Verordening nr. 1987/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II).

13. **De Commissie pleit naar de toekomst toe en in het kader van de implementatie van de GDPR en de omzetting van de richtlijn dan ook voor een grondige reflectie omtrent het COC, waarbij duidelijke keuzes worden gemaakt¹⁶.**

b. Specifieke bemerkingen op het wetsvoorstel

14. Naast voornoemde algemene bedenking omtrent de toekomstige rol en bevoegdheden van het COC (zie randnummers 11 tot en met 13), ziet de Commissie in het wetsvoorstel ook nog de volgende specifieke aandachtspunten:

- a. De Commissie blijft zich vragen stellen bij het statuut van bepaalde leden van het COC. Hoewel het statuut van de twee experts intussen geregeld werd conform de suggestie van de Commissie in haar brief van 18 mei 2015, kan zij alleen maar vaststellen dat:

- i. het statuut van het lid van de Commissie door het wetsvoorstel nog steeds niet volledig wordt geregeld; het wordt slechts ingevuld voor zover dit lid zijn functie deeltijds uitoefent (artikel 3 wetsvoorstel), terwijl de wet het lid ook de mogelijkheid laat om deze functie voltijds uit te oefenen (artikel 36ter/2, WVP). Daarmee is dus wel geregeld wat hij/zij zal verdienen als hij/zij de functie deeltijds uitoefent, maar niet als hij/zij die functie voltijds wil uitoefenen. Het blijft opmerkelijk en moeilijk te verantwoorden dat er wel een regeling is voor een deeltijdse betrekking maar niet voor de (normale) voltijdse betrekking. Dit blijft dus een hiaat.

De Commissie merkt daarnaast volledigheidshalve op dat deze regeling in haar huidige bewoordingen (artikel 3 wetsvoorstel) voor discussie zou kunnen zorgen, aangezien ze – hoewel dit hoogstwaarschijnlijk niet de bedoeling is van het wetsvoorstel¹⁷ – mogelijks de indruk zou kunnen wekken dat de presentiegelden door de Commissie moeten worden betaald en niet door het COC.

¹⁶ Deze oefening zou kunnen gebeuren binnen de context van de hervorming van de Commissie, die momenteel wordt voorbereid door de Staatssecretaris voor privacy, in samenwerking met de FOD Justitie en met de Commissie. Dit gelet op de vele raakvlakken tussen de actuele taken en bevoegdheden van de Commissie en het COC en gelet op het feit dat de voorbereiding betreffende de GDPR en de Richtlijn onlosmakelijk met mekaar verbonden zijn. Een gelijktijdige reflectie omtrent het COC en de Commissie biedt de beste garantie op de uitbouw van homogene bevoegdheidspakketten (die geënt zijn op de nieuwe Europese regels), op de creatie van synergiën en op het efficiënt en effectief inzetten van overheidsmiddelen in het kader van de bescherming van de privacy van de burger. Logischerwijze echter lijkt ook de Minister van Binnenlandse Zaken en Veiligheid bij deze reflectie te moeten worden betrokken.

¹⁷ In andere gevallen waarin leden van de Commissie in andere organen zetelen – zoals bijvoorbeeld in de Vlaamse Toezichtcommissie – zijn de presentiegelden logischerwijze ten laste van die andere organen.

- ii. het statuut van de Voorzitter verdere aanvulling behoeft, in het bijzonder omtrent diens pensioenregeling (zie randnummer 8 van advies nr. 30/2015).
- b. Ten tweede zal de in het wetsvoorstel (artikel 5) beoogde adviesbevoegdheid van het COC slechts tot zijn volledig recht komen in de hypothese dat het COC zou getransformeerd worden tot volwaardige DPA (zie randnummer 13, punt a en punt b, i). Actueel riskeert deze bevoegdheid eerder tot dubbel werk te leiden, althans op het vlak van gegevensbescherming, aangezien het advies van het COC niet de waarde heeft van een DPA-advies; ondertussen zal de Commissie aanbieden met het COC te overleggen om dubbel werk zo veel als mogelijk te vermijden wanneer adviezen worden uitgebracht.
- c. Ten derde zal de door het wetsvoorstel beoogde deelname van het COC aan de Europese Toezichtsgroep rond bv. SIS II (zie memorie van toelichting bij artikel 6 wetsvoorstel), vanaf mei 2018 (uiterste datum omzetting richtlijn politie/justitie) enkel wettelijk zijn in de hypothese dat het COC zou getransformeerd worden tot volwaardige DPA (zie randnummer 12, punt a en punt b, iii). Gelet op het feit dat het vandaag nog niet duidelijk is of het COC in de toekomst al dan niet de rol van DPA zal opnemen, ziet de Commissie zich genoodzaakt om de werkzaamheden in deze toezichtsgroep eveneens te blijven opvolgen. Zij zal ook hieromtrent aanbieden om met het COC te overleggen om dubbel werk zo veel als mogelijk te vermijden;
- d. Ten vierde is het merkwaardig dat er in het wetsvoorstel één welbepaalde DPA-taak aan het COC wordt toebedeeld (met name de taak zoals geschetst onder punt c), terwijl dit niet het geval is voor een andere DPA-opdracht die minstens even nauw aansluit bij het bestaande takenpakket van het COC: de zogenaamde “artikel 13-dossiers” (zie randnummer 12, punt b), ii).
- e. Tot slot blijft ook de rol van het secretariaat van de Commissie onzeker. Zoals in haar advies nr. 30/2015 (randnummer 11) werd aangegeven, ondersteunt de Commissie het COC op logistiek vlak, maar vraagt zij dat de wet in een verrekening zou voorzien, zodat budgettaire orthodoxie en transparantie kan gewaarborgd worden (de Commissie en het COC ontvangen immers twee onderscheiden dotaties).

OM DEZE REDENEN

Verstrekt de Commissie een gunstig advies op het wetsvoorstel en dit onder voorbehoud van de hoger gemaakte opmerkingen (randnummers 11-13 en 14).

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere